

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1997/14
KARAR NO : 1997/13

ÖZET: Suyu vaki müdahalenin önlenmesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği h

K A R A R

Davacı : Konakbaşı Köyü Muhtarlığına İzafeten Köy Muhtarı Refik Altınbilek

Davalı : Erzincan Sol Sahil Sulama Birliğine izafeten Birlik Başkanı Soner Genel

O L A Y : Davacı Konakbaşı Köyü Muhtarlığı, sulama mevsimi olduğu ve köylerinin %41,5 oranında su hakkı bulunduğu halde Sulama Birliği Başkanlığınca suyun adil bir şekilde dağıtılmadığını ve sulama kanalının kapatıldığını ileri sürerek su haklarına yönelik müdahalenin men'i ve ihtiyati tedbir kararı verilmesi istemiyle 15.8.1996 tarihinde adli yargı yerine dava açmıştır.

ERZİNCAN SULH HUKUK MAHKEMESİ; 4.12.1996 gün ve 504-719 sayılı ile, mahallinde yapılan keşif sonucunda düzenlenen bilirkişi raporunda iddiaya konu edilen kanaldaki su miktarı %48.41 olarak saptandığından tedbir isteminin reddedildiği; davacının talebinin, %41,5 oranında su verilmesiyle ilgili olduğu, suyun tek elden dağıtıldığı ve şahsi tazminat niteliğinde olmayıp köyün su ihtiyacıyla ilgili bulunduğu, ayrıca bu konuda D.S.İ.ne yapılan müracaata cevap alınmadığının anlaşıldığı, köylerin sulama işlerinin D.S.İ. tarafından Sol Sahil Sulama Birliğine devredildiği de gözönüne alındığında davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiş, karartemyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı Köy Muhtarlığı, bu kez aynı istemle 16.1.1997 tarihinde idari yargı yerine dava açmıştır.

SİVAS İDARE MAHKEMESİ; 7.2.1997 gün ve E.97/26 sayılı ile, idari yargı merciinde müdahalenin men'i istemiyle dava açılabilmesi için Konakbaşı Köyü Muhtarlığının idari makamlara başvurarak bir işlem tesis ettirmesinin gerekeceği; olayda ise Valilik tarafından 3091 sayılı Yasa kapsamında ya da DSİ veya diğer idari makamlarca tesis edilmiş herhangi bir işlem ve bu işleme karşı açılmış bir dava bulunmadığı; bu durumda, 2577 sayılı Yasanın değişik 2/1. maddesinde belirtilen dava türleri arasında yer almayan ve Sulama Birliğince yapıldığı iddia olunan müdahalenin men'i istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün adli yargının görevine girdiği kanaatine varıldığı, ancak bu yargı yerince görevsizlik kararı verildiği belirtilerek görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasanın 19. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurul

.../....

masına karar vermiş, anılan Mahkeme Başkanlığının 25.2.1997 gün ve 97/2 sayılı yazısı ekinde idari yargı yerine ait dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aygün, Zafar Kantarcıoğlu, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılımı ile yaptığı 24.3.1997 günlü toplantıda raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı Erdoğan Güneş'in davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin; Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun ise, idari yargı yerinin görevli olduğu yolunda yazılı ve sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, sulama kanalından köylerine dağıtılması gereken su hakkına yönelik müdahalenin önlenmesi istemiyle açılmıştır.

6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 2. maddesinde, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkilerinin, sulama tesislerini kurmak, bu tesislerin (çalıştırma, bakım ve onarım dahil) işletmelerini sağlamak, Genel Müdürlüğün yaptığı veya devraldığı tesislerden bizzat işletmediklerinin işletmelerini sağlamak üzere işletmeler kurmak ya doğrudan doğruya veyahut da işletmeler marifetiyle ortaklıklar teşkil etmek ve lüzumu halinde tesisleri gerçek ve hükmi şahıslara devretmek üzere Bakanlığa teklifte bulunmak olduğuna işaret edilmiş; Erzincan Ovasının sol sahili olarak belirlenen 11000 ha'lık kısmının sulanması amacıyla kurulan tesislerin işletme, bakım ve onarımı anılan Yasa hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak T.C. Erzincan Sol Sahil Sulama Birliğine 1995 yılında devredilmiştir.

Sözkonusu sulama tesislerinden Konakbaşı Köyüne ait arazi için %41,5 oranında sulama suyu tahsis edildiği konusunda taraflar arasında bir anlaşmazlık olmadığı gibi, tahsisde değişiklik yaratan bir idari işlem bulunmadığı; davalı Sulama Birliğince düzenlenen 1995 ve 1996 yılları Ağustos ayı su dağıtım cetvellerinde de adı geçen Köy arazilerine öngörülen miktarda sulama suyu verilmesinin programlandığı, dava dilekçesi ve ekinde yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Bir kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında idarece bir zararın doğumuna sebebiyet verilmesi halinde, bu zararın tazmini istemiyle idari yargı yerinde; herhangi bir ayni hakka yine idarece müdahale edilmesinde ise, müdahalenin men'ine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açılması olanaklıdır. Kamu hizmetinin yasa ile idareye görev olarak verilmiş olması ve su tahsis raporunun bulunması, bir ayni

hakka yapılan müdahalenin önlenmesi için açılan davanın idari yargı yerinde görülmesi için yeterli sayılmaz.

İdarenin aynı bir hakka müdahalesinin hukuka uygunluğunun yargısal denetimi için esasını teşkil etmekte olup, olayda bir idari işlemin iptalinin istenilmemiş bulunması karşısında, davalı Sulama Birliğinin sulama suyunun dağıtımını sırasında Konakbaşı Köyünün su hakkına müdahalesiyle ortaya çıkan hak iddiasına dayanan müdahalenin men'i davası özel hukuk hükümleri çerçevesinde adli yargı yerince çözümleneceğinden Sivas İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulüyle, Erzincan Sulh Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Sivas İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Erzincan Sulh Hukuk Mahkemesinin 4.12.1996 günlü, 504-719 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 24.3.1997 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TÜZÜN

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan